

PREPOZNAVANJE ELEKTRONIČKOG NASILJA

Centar za nestalu i
zlostavljanu djecu

Projekt „Prepoznaj rizike
digitalnog doba”

SUKOB

- nasilje je usko povezano s pojmovima sukob i zlostavljanje
- sukob je posljedica različitosti u mišljenjima, željama, opažanjima, vjerovanjima, stavovima
  - ➔ sam po sebi, nije ni pozitivan ni negativan
  - ➔ svakodnevna pojava
  - ➔ na sudionicima je hoće li prerasti u nasilje ili će ga riješiti na konstruktivan način

NASILJE

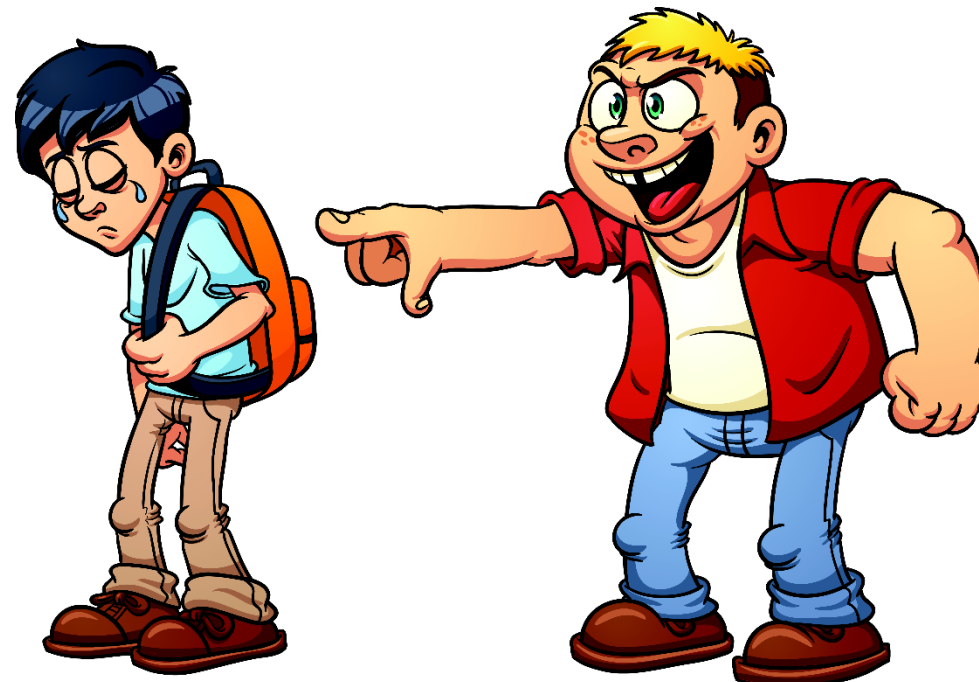
- nasilje je oblik agresivnog ponašanja prema drugoj osobi, sebi ili imovini
  - ➔ ne iskazuje se samo prema živim bićima i može se dogoditi samo jednom nasilje među djecom i mladima svako je namjerno fizičko ili psihičko nasilno
  - ➔ ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane vršnjaka učinjeno s ciljem povređivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i odražava neravnotežan odnos snaga

ZLOSTAVLJANJE

- zlostavljanje (engl. bullying) posebna je vrsta nasilja koja traje dulje vrijeme, opetovano se iskazuje prema istom pojedincu ili grupi od strane pojedinca ili grupe

→ može imati oblik prijetnji, tjelesnih ozljeda, odbacivanja, ruganja, zadirivanja, ogovaranja, otuđivanja stvari, prenesene agresije prema objektima

ŠTO JE ELEKTRONIČKO NASILJE?

- elektroničko nasilje ili cyberbullying
- interaktivni online servisi (e-mail, chat, instant messaging) i mobilni telefoni pružili su nove prilike i načine na koje nasilnici mogu zlostavljati svoje žrtve
- velik izazov → teško se otkriva i sankcionira, a sveprisutno je

- velik broj definicija

- ➔ verbalno ili psihičko uznemiravanje od strane pojedinaca ili skupine prema žrtvi koje se ponavlja (npr. izrugivanje, uvrede, prijetnje, glasine, ogovaranja, neugodnih komentari ili kleveta)
- ➔ slanje ili objavljivanje povređujućih tekstova ili slika posredstvom Interneta ili drugih digitalnih komunikacijskih sredstava
- ➔ svaka zlonamjerna i ponavljana uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija kako bi se nekome nanijela šteta (npr. poticanje grupne mržnje, nasilni napadi na privatnost, uznemiravanje, uhođenje, vrijeđanje, nesavjestan pristup štetnim sadržajima, širenje nasilnih i uvredljivih komentara)

USPOREDBA KLASIČNOG I ELEKTRONIČKOG NASILJA

	Klasično nasilje	Elektroničko nasilje
Gdje se događa?	najčešće u školi	nepoznato/može se događati svugdje
Kada se događa?	za vrijeme boravka u školi	non-stop
Dostupnost žrtve	kad je u školi	bilo kada
Posljedice nasilja	sporo se razvijaju i ograničene su	brze su i lako se šire
Mogućnost da se žrtva zaštiti ili brani	poveće	minimalne
Identitet nasilnika	poznat, lako ga se identificira	nepoznat, teško ga je identificirati
Vidljivost štetnih informacija/postupak nasilnika	vidljive su manjem broju ljudi u kraćem vremenskom periodu	vidljive su široj skupini ljudi na duže vrijeme
Vjerojatnost da će nasilnik biti kažnjen ili da će okolina moći reagirati na nasilje	poveća	minimalna

VRSTE ELEKTRONIČKOG NASILJA

1. elektroničke poruke koje sadržavaju vulgarnosti i uvrede,
2. prijeteće poruke,
3. ocrnjivanje ili optuživanje druge osobe slanjem glasina i laži,
4. lažno predstavljanje,
5. iznošenje osobnih tajni, podataka, slika koje nisu namijenjene javnosti,
6. namjerno izbacivanje nekog iz *online* grupe i sl.

POSLJEDICE ELEKTRONIČKOG NASILJA

- mogu biti vrlo ozbiljne
- sniženo samopoštovanje, povećane suicidalne ideje, upuštanje u provođenje elektroničkog nasilja prema drugima
- brojne emocionalne teškoće poput straha, frustracija, bijesa te depresije
- izbjegavanje druženja s prijateljima

-
- internet se pokazao kao poveznica između privatnog vremena i školskog vremena te se neke razmirice iz virtualnog prostora prenose u prostor škole
  - više prisutan kod djevojčica, koje su ujedno češće i žrtve
  - Internet je važan u višim razredima osnovnih škola te u srednjim školama, ali elektroničko nasilje kroz posljednjih nekoliko godina počinje u sve ranijoj dobi
  - potrebno je uz vještine i znanja usvojiti i određene stavove o novim tehnologijama koji se nazivaju informatičkom i medijskom pismenošću
  - obrazovanje učenika i obrazovanje roditelja

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

- ask.fm (sve sve popularniju društvena mreža među mladima)
- rezultati anketiranja učenika vezani uz elektroničko nasilje:
  - ➔ 66% nije učenika nikada nije dobila uvredljivu ili prijeteću poruku na mobitel
  - ➔ 20% učenika je takvu poruku dobilo jednom
  - ➔ 11% više je puta dobila uvredljivu ili prijeteću poruku na mobitel
  - ➔ 8% učenika je navelo kako sa sigurnošću zna nekog tko šalje takve poruke
  - ➔ 17% učenika sumnja na nekoga
  - ➔ 75% ne zna nikoga tko šalje takve poruke
  - ➔ 36% učenika nije nikada dobilo poruku koja govori loše od drugima
  - ➔ 43% kako su takvu poruku primili više puta

- djeca su više izložena negativnim utjecajima kroz korištenje Interneta nego korištenjem mobilne komunikacije

→ razlog tome može biti to što je Internet vrlo „a personalan“ medij koji dopušta veću anonimnost, čime se ostavlja više prostora i za negativne sadržaje i poruke koje mogu naštetiti onome kome su usmjerene

HVALA NA PAŽNJI! 😊